

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Pedagogická fakulta

Katedra hudební výchovy

Hudební časopisy v České republice

Music magazines in the Czech Republic

Vedoucí bakalářské práce: doc. PaedDr. Hana Váňová, CSc.

Autor bakalářské práce: Eliška Veselá

Oponent práce: PhDr. Kateřina Hurníková, Ph.D.

Studijní obor: Český jazyk se zaměřením na vzdělávání - Hudební

výchova se zaměřením na vzdělávání

Forma studia: prezenční

Bakalářská práce dokončena:

Poděkování

Mé poděkování patří doc. PaedDr. Haně Váňové, CSc. za vstřícnost, cenné rady a připomínky při vedení bakalářské práce a zejména svým rodičům, kteří mě podporovali při psaní této práce i při studiu.

Anotace:

Tato bakalářská práce se zabývá hudebními časopisy, které jsou vydávány v České republice. Je rozdělena na teoretickou a výzkumnou část. V teoretické části je definován pojem periodikum, jsou zde zpracovány stručné informace o historii hudebních časopisů, u vybraných periodik pak údaje o době vydávání, jejich periodicitě, jakým tématům se věnují apod. Zvláštní pozornost je věnována časopisům, poskytujícím podněty pro hudebně výchovnou praxi. Výzkumná část práce zahrnuje zkonstruování výzkumného nástroje – dotazníku, jehož účelem je zjistit, jaké hudebně-pedagogické časopisy učitelé znají a zda je využívají ve svých hodinách hudební výchovy. V závěru práce jsou výsledky dotazníku zpracovány.

Klíčová slova: hudební časopisy, hudební pedagogika, hudební výchova

Annotation:

This bachelor thesis deals with music magazines, which are published in the Czech Republic. It is divided into theoretical and practical part. In the theoretical part is defined what magazine is. Then the theoretical part provides basic information about specific journals – how long they exist and on what topics they deal with. The practical part of the thesis includes the construction of a research tool – a questionnaire. Its purpose is to find out which music-pedagogical magazines teachers know and how they use it in lessons. At the end of the thesis the results of the questionnaire are processed.

Keywords: music magazines, music pedagogy, music education

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Hudební časopisy v České republice vypracovala pod vedením vedoucího bakalářské práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále prohlašuji, že tato bakalářská práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne

.....

Eliška Veselá

Obsah

1	ÚVOD.....	7
2	POJEM ČASOPIS	8
2.1	Hudební časopis.....	9
3	DĚJINY HUDEBNÍCH ČASOPISŮ	10
4	NEJDŮLEŽITĚJŠÍ SOUČASNÁ ČESKÁ HUDEBNÍ PERIODIKA	12
4.1	Hudební výchova	12
4.1.1	Historie časopisu Hudební výchova.....	12
4.1.2	Aktuální podoba časopisu Hudební výchova.....	14
4.2	Hudební rozhledy.....	17
4.3	Opus Musicum	19
4.4	Hudební věda.....	20
4.5	Harmonie.....	22
4.6	Aura Musica	24
4.7	Cantus.....	26
4.8	Pianissimo.....	28
4.9	Rock & Pop	29
5	DALŠÍ HUDEBNÍ PERIODIKA	31
5.1	Musicalia.....	31
5.2	Časopis pro ZUŠ	32
5.3	Music news from Prague.....	32
5.4	Psalterium.....	32

5.5	Varhaník	33
6	HUDEBNÍ WEBY A DIGITÁLNÍ ČASOPISY	34
6.1	Musicserver	34
6.2	Headliner	34
6.3	Refresher	35
6.4	Muziku	35
6.5	Folk-time.....	36
6.6	Jazzport.....	36
6.7	Musicologica	36
7	VÝZKUM ZNALOSTI A UŽÍVÁNÍ HUDEBNÍCH PERIODIK.....	37
7.1	Cíl výzkumného šetření	37
7.2	Použité metody.....	37
7.3	Vyhodnocení výsledků výzkumu	38
7.4	Závěr výzkumného šetření	42
8	ZÁVĚR	43
	SEZNAM LITERATURY A POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	44
	SEZNAM PŘÍLOH.....	46

1 Úvod

Hudební výchovu považuji za velice důležitou součást výuky. Hudba je důležitá část našich životů, dokáže v člověku vyvolat různé pocity a prožitky a v tom je její veliká moc. Podle mého názoru má právě hudební výchova důležitou roli v tom, jaký budou mít děti v životě vztah k hudbě. Usuzuji tak ze své vlastní zkušenosti, protože jsem ve svém životě měla veliké štěstí a vždy jsem měla na hudební výchovu výborné vyučující. Vždy mě dokázali motivovat a je to jeden z důvodů, proč jsem si hudbu tolik zamilovala.

Bakalářská práce pojednává o hudebních časopisech, které jsou vydávány v České republice. Pro toto téma jsem se rozhodla, protože si myslím, že hudební časopisy mohou být pro pedagogy velkou inspirací v oblasti hudebně výchovného procesu. Velice mě také zajímá otázka, do jaké míry mají učitelé přehled o hudebních časopisech.

V teoretické části práce se budu věnovat definici pojmu časopis, stručně historii hudebních časopisů a dále shromáždím informace o jednotlivých hudebních časopisech vydávaných v České republice.

V praktické části vytvořím výzkumný nástroj – dotazník, díky kterému zjistím, zda učitelé používají hudební časopisy, jaké to jsou a jak konkrétně. Následně budou výsledky zpracovány.

Doufám, že má práce bude přínosem pro učitele hudební výchovy, které by tato bakalářská práce mohla inspirovat právě při výběru hudebních časopisů pro jejich hodiny hudební výchovy. Myslím si, že hudební časopisy v naší zemi si zaslouží větší pozornost, než která je jim teď věnována. Za další výhodu považuji to, že při zpracování této práce mám obrovskou příležitost rozšířit si své obzory a získané vědomosti pak následně použít v hudebně-výchovné praxi.

2 Pojem časopis

Obecné informace o časopisech jsem čerpala převážně z knihy od Jiřího Fukače a Jiřího Vyskočila – Slovník české hudební kultury. Našla jsem zde všechny potřebné informace o časopisech obecně a o jejich historii. Dále mi při zpracování obecných informací pomohla diplomová práce Ondřeje Petříka – Hudebně-pedagogické texty na stránkách Dalibora.

Pojem časopis je používán pro všeobecné označení speciálního periodického tisku. Pokud bychom chtěli definovat časopis v užším slova smyslu, šlo by o „*tiskovinu nějakého konkretizovaného (byť i různě širokého) obsahového zaměření, která je vydávána v pravidelných lhůtách, tj. periodicky, nejméně však dvakrát do roka.*“¹ Časopisy tedy mohou vycházet v různém časovém rozmezí, např. jednou za čtrnáct dní, jednou za měsíc.

Každý časopis má své typické zaměření. Časopisy mají různý obsah, různou funkci. Některé časopisy jsou určeny pouze k odreagování ve volném čase, zatímco některé by měly sloužit k předání určitých vědomostí.

Často je s časopisem zaměňován pojem noviny, proto je nutné vymezit si rozdíl mezi těmito dvěma pojmy. „*Noviny jsou periodické tiskoviny, které vycházejí v kratších časových intervalech a zabývají se aktuálním zpravodajstvím. Právě časopisy a noviny se řadí do kategorie periodického tisku, a proto je pro ně též možno používat název periodika.*“²

Název časopis byl převzat z německého Zeitschrift. Tento výraz byl používán pro psaní letopisů a kronik v 17. století. Pro název periodického tisku se začal uplatňovat teprve koncem 18. století. K označení časopisů se v různých zemích používaly například tyto pojmy: Acta, Archiv, Beiträge, annalecta, journal, revue, magazin, noviny, rozhledy, rassenga, gazzetta

¹ FUKAČ, Jiří, Vyskočil Jiří. *Slovník české hudební kultury*. Praha: Supraphon, 1997. str. 115. ISBN 80-7058-462-9.

² PETŘÍK, Ondřej. *Hudebně-pedagogické texty na stránkách Dalibora*. Olomouc, 2013. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta. Str. 12.

2.1 Hudební časopis

Jedním druhem časopisů jsou právě hudební časopisy, o kterých pojednává tato bakalářská práce. Hudební časopisy se tematicky zaměřují na hudbu a poskytují čtenáři informace o hudbě. Může se jednat jak o hudbu populární, tak o hudbu starou. Mohou také obsahovat různé notové přílohy nebo nahrávky na CD, které pak mohou pedagogové využívat pro své účely ve výuce.

„Hudební časopisy mohou také mít funkci reklamy a propagace. Pokud však hudební tiskoviny, vycházející v pravidelných časových intervalech, orientují se jen na reklamu nebo propagaci hudebních komodit, není možno je zařadit k hudebnímu časopisectví.“³

Mezi nejvýznamnější česká periodika patří: Hudební výchova, Hudební rozhledy, Opus musicum, Hudební věda, Harmonie, Music news from Prague, Musicalia, Cantus, Aura Musica, Pianissimo, Psalterium.

³ PETŘÍK, Ondřej. *Hudebně-pedagogické texty na stránkách Dalibora*. Olomouc, 2013. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta. Str. 14.

3 Dějiny hudebních časopisů

Časopisectví se začalo vyvíjet zejména od 60. a 70. let 17. století v Anglii, Německu a Francii. Noviny a časopisy vznikly z letákových tiskovin. Časopisy byly zaměřené spíše obecně a hudební tematika se zde vyskytovala jenom zřídka. Vzácněji se objevovaly jako přílohy notové materiály.

Počátkem 18. století byly psány v Anglii tzv. morální časopisy. Vycházely hlavně jako týdeníky a jejich iniciátory byly J. Addison, D. Defoe a R. Steele. Úkol těchto časopisů byl jasný. Měly působit na vkus a morálku člověka, člověka vychovávat a vést ke správným hodnotám. Hlavní důraz byl kladen na hudbu a hudební tematiku. Vycházely také odborné sborníky a časopisy, které zveřejňovaly hudební estetiku a hudební historii. „*V průběhu 18. století bylo na našem území možno zjistit hudební informace v denících, ale také v listech, které se zabývaly obecněji kulturou. Byly to tenkrát Pražské poštovní noviny, Prager Intelligenzblatt, a další.*“⁴

„*V 19. století došlo k rozvoji speciálního hudebního časopisu. Mezi nejstarší periodika hudebního zaměření je zařazena Critica musica od J. Matthesona.*“⁵ Jedná se o úplně první časopis, který se zaměřuje pouze na hudbu, tedy na jeden druh umění. „Německé časopisy, které se již výrazně specializovaly na hudbu a hudební tematiku, byly například: Wöchentliche Nachrichten und Anmerkungen die Musik betreffend, Musikalisch-kritische Bibliothek a lipský časopis Allgemeine musikalische Zeitung. V tomto lipském časopisu se také nacházely zprávy o české hudbě.“⁶ Od poloviny 19. století je časopisectví už velice rozvinuté. Vychází mnoho časopisů s hudební tematikou.

V 19. století vycházely v českých zemích různé druhy hudebních časopisů. „*Do první kategorie přísluší časopisy soustředící se na hudbu a celkovou hudební kulturu v její relativní celistvosti, třebaže ovlivňované aktuálními dobovými podmínkami. První časopis s tímto charakterem byl list Caecilie s notovými přílohami.*“⁷ Později byl přejmenován na Cecilie. „*Tento časopis byl určen „pro katolickou hudbu posvátnou v Čechách, na Moravě a ve*

⁴ FUKAČ, Jiří, Vyskočil Jiří.. *Slovník české hudební kultury*. Praha: Supraphon, 1997. str. 115. ISBN 80-7058-462-9.

⁵ Tamtéž. Str. 116

⁶ PETŘÍK, Ondřej. *Hudebně-pedagogické texty na stránkách Dalibora*. Olomouc, 2013. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta. Str. 15.

⁷ Petřík, Ondřej. „Diplomová práce.“ *Hudebně-pedagogické texty na stránkách Dalibora*. Olomouc, 2013, str. 17.

Slezsku.⁸ Mezi další časopisy, které u nás vycházely a spadají do této kategorie, patří: Dalibor, Česká Thalia, Slavoj, Hudební květy, Jeviště, Hudební revue, Smetana, Hudební chvílka, Rytmus, Umělec, Listy Hudební Matice.

Do druhé kategorie patří časopisy, které měly za úkol umožnit odborné veřejnosti komunikaci o specifických odborných tématech. Patří sem časopisy: Bertramka, Oběžník pro studium staré vokální hudby, Československá Beethoveniáda, Zprávy Společnosti Vítězslava Nováka, Chopiniana Bohemica, Zpravodaj Společnosti pro starou hudbu, Zprávy Společnosti Leoše Janáčka. Také začaly být vydávány časopisy, které se zabývaly hudebně-výchovnými poznatky. Mezi tyto časopisy patří: Hudba a škola, Hudební výchova, Za hudební výchovu, Akcent, Estetická výchova.

Třetí kategorii tvoří časopisy, „*kteří informovaly o české i československé kultuře na mezinárodní úrovni*“.⁹ Ve 20. století byly vydávány například: Music News from Prague, Czechoslovak Music – La musique tchécoslovaque – Českoslovačková muzyka a Almanach musical pour la République Tchécoslovaque.

Do čtvrté kategorie patří periodika muzikologického charakteru. Patří sem: Hudební sborník, Musikologie, Miscellanea musicologia. Sborník Janáčkovy akademie múzických umění, Živá hudba, Hudební věda.

Pátá kategorie „*představuje stavovské časopisy a časopisy velkých hudebních organizací*“.¹⁰ Může se jednat například o časopisy, které jsou spjaty s výrobou hudebních nástrojů. Do této skupiny patří například: Český citerista, Časopis českých citeristů, Tamburašský věstník, Hudební obzor, Věstník českých citeristů, Hudební věstník, Hudební zpravodaj, Signál, Harmonikář, Hudební ročenka, Zpravodaj Československé obce hudebnické, Kapelnické hlasy, Československý varhaník, Akordeon, Souzvuk.

⁸ SVOBODOVÁ, Marie. *Hudební periodika v Čechách a na Moravě 1796-1970*. Olomouc: Státní vědecká knihovna v Olomouci, 1971. Str.17. ISBN I-801-774

⁹ PETŘÍK, Ondřej. *Hudebně-pedagogické texty na stránkách Dalibora*. Olomouc, 2013. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta. Str. 19.

¹⁰ FUKAČ, Jiří, Vyskočil Jiří.. *Slovník české hudební kultury*. Praha: Supraphon, 1997. str. 115. ISBN 80-7058-462-9.

4 Nejdůležitější současná česká hudební periodika

4.1 Hudební výchova

4.1.1 Historie časopisu Hudební výchova

Informace o časopisu Hudební výchova jsem čerpala především z bakalářské práce Časopis hudební výchova – historie a současnost. Dalším přínosem mi byly webové stránky časopisu hudební výchova.

Časopis Hudební výchova začal být vydáván v roce 1953. „*Začalo ho vydávat Státní pedagogické nakladatelství*“.¹¹ Jedná se o časopis věnovaný otázkám hudební výchovy na školách. „*Počátky redakční práce jsou spjaty se jmény M. Salač a Vilém Schmitt*“.¹²

V roce 1955 se stal novým vedoucím redaktorem Josef Plavec, český muzikolog, skladatel a sbormistr. „Časopis se začal nově zaměřovat na otázky obsahu a metod práce ve sborovém zpěvu, řízení sboru, podání a pochopení uměleckého díla, otázkou přípravných cvičení.“¹³ Mezi další témata patřila například hudební psychologie, historie hudební výchovy, úkoly hudební výchovy nebo úkol hudební výchovy ve společnosti. Časopis vycházel pětkrát až desetkrát do roka. Každé číslo stálo dvě koruny.

„Časopis měl v této době pevnou strukturu, kterou tvořily následující tematické složky:“¹⁴

- 1) Úvodníky
- 2) Články ideové a odborné
- 3) Didaktika a metodika
- 4) Kronika
- 5) Zprávy
- 6) Z krajů a okresů
- 7) Dopisy našich čtenářů
- 8) Ze Sovětského tisku
- 9) Ze zahraničí

¹¹ Historie časopisu. In: *Časopis Hudební výchova* [online]. [cit. 2019-11-16]. Dostupné z: <https://pages.pedf.cuni.cz/hudebnivychova/historie-casopisu/>

¹² VÁŇOVÁ, Hana. *Z historie časopisu Hudební výchova*. Hudební výchova: Časopis pro hudební a obecně estetickou výchovu školní a mimoškolní. 2006, roč. 14, č. 1, s. 20.

¹³ DRAGOUNOVÁ, Michala. *Časopis Hudební výchova – historie a současnost*. Plzeň, 2012. Bakalářská práce. Západočeská Univerzita v Plzni, Pedagogická fakulta. Str. 10.

¹⁴ *Tamtéž*.

10) Bibliografie

11) Za lepší hudební výchovu

12) Seznam písní

Pokud bychom četli čísla z těchto let, nemůžeme si nevšimnout toho, že všechny články jsou přizpůsobeny politické situaci v těchto letech. „*Projevuje se to zejména přístupem k hudební výchově jako k ideově výchovnému prostředku, a to v duchu výchovy budovatelů socialismu, dále výběrem písní pouze z Čech, Moravy, Slovenska a výjimečně ze Sovětského svazu.*“¹⁵

V roce 1959 byl časopis přejmenován na Estetickou výchovu. Stále vycházel pod Státním pedagogickým nakladatelstvím v Praze. Časopis vycházel desetkrát do roka. „*Hlavním vedoucím redaktorem se stal docent Dr. František Holešovský, CSc.*“¹⁶

V roce 1968-1969 se časopis dostal pod patronát ministerstva školství. Časopis byl přejmenován, už se nadále nejmenoval Estetická výchova, nýbrž Hudební výchova. Název ovšem časopisu nevydržel příliš dlouho.

V roce 1970 byl opět přejmenován na Estetickou výchovu. Časopis byl v této době redigován Annou Wünschovou. „*Roku 1972 se vedoucím redaktorem stal doc. PhDr. František Sedlák, CSc., který v této funkci prozatím setrval nejdéle, až do roku 1990.*“¹⁷ Za jeho působení došlo v časopise k několika změnám. Získal pro časopis několik nových autorů a spolupracovníků.

Snažil se časopis doplňovat o zkušenosti z praxe. Praxi považoval za nedílnou součást při studiu hudební výchovy. „*Po roce 1989 nastaly potíže finančního rázu, spojené s pozdějším zánikem SPN. Vyšla jen první čtyři čísla 1990/1 a časopis se na pár měsíců odmlčel.*“¹⁸

Od roku 1992 se časopis stává čtvrtletníkem a od té doby mu zůstal název Hudební výchova až dodnes. Časopis přestal být vydáván pod Státním pedagogickým nakladatelstvím. Jeho vydávání se ujala Univerzita Karlova v Praze, konkrétně Pedagogická fakulta, katedra hudební výchovy. V čele redakční rady časopisu stanul prof. PaedDr. Jiří Kolář a po dobu třinácti let usiloval o otevření se časopisu široké hudebně pedagogické veřejnosti. Právě díky

¹⁶ Historie časopisu. In: *Časopis Hudební výchova* [online]. [cit. 2019-11-16]. Dostupné z: <https://pages.pedf.cuni.cz/hudebnivychova/historie-casopisu/>

¹⁷ Tamtéž.

¹⁸ Historie časopisu. In: *Časopis Hudební výchova* [online]. [cit. 2019-11-16]. Dostupné z: <https://pages.pedf.cuni.cz/hudebnivychova/historie-casopisu/>

jeho vedení si časopis získal oblíbenost u čtenářů. Zaměřoval se na praktické problémy výuky hudební výchovy.

V roce 2006 se stala vedoucí redaktorkou časopisu doc. PaedDr. Hana Váňová, CSc. Časopis se začal orientovat na aktuální otázky přestavby hudebního školství, dále například na osobní zkušenosti autorů s výukou hudební výchovy na školách.

V roce 2015 se stala vedoucí redaktorkou časopisu PhDr. Petra Bělohávková, Ph.D. Ta na tomto místě setrvala do roku 2018, kdy se vedoucím redaktorem Hudební výchovy stal doc. PaedDr. Miloš Kodejška, CSc.

4.1.2 Aktuální podoba časopisu Hudební výchova

Titulní strana časopisu přináší spojitost hudby a výtvarného umění. Autorem této sekce je Jaroslav Bláha. Druhá strana je tvořena obsahem a jeho překladu do anglického a německého jazyka. V časopisu dále najdeme různé odborné články o hudební psychologii a hudební pedagogice. Cena časopisu je 65 Kč, je možné si objednat roční předplatné za 260 Kč.

Uprostřed každého čísla se nachází notová příloha. Většinou to bývají instruktivní skladby, nebo různé skladby pro děti a dětské sbory.

Dalším oddílem časopisu je didakticko-metodická stáž. V té se můžeme dočíst o různých hudebně-výukových projektech. Právě tato část časopisu je podle mého názoru velkou inspirací pro pedagogy hudební výchovy.

Závěrečná část časopisu se věnuje jubileím, hudebním akcím, recenzím na vycházející publikace. Také zde najdeme rubriku, která byla zavedena v roce 2006. Jedná se o rubriku O hudbě anglicky a publikuje ji prof. Stanislav Pecháček.

Mezi stálé rubriky časopisu Hudební výchova patří:

- 1) *Teorie, studijní materiály.*
- 2) *Pro hudebně výchovnou praxi.*
- 3) *Kritiky, recenze, anotace.*
- 4) *Medailonky, jubilea.*
- 5) *Zprávy.*
- 6) *Drobnosti.*
- 7) *O hudbě anglicky.*
- 8) *Notové přílohy.*

Časopis má také své internetové stránky: pages.pedf.cuni.cz/hudebnivychova/. Najdeme zde různé informace o časopisu. Dozvěděla jsem se zde například mnoho o historii časopisu.

Redakce časopisu je tvořena několika významnými osobnostmi. Většinou se jedná o pracovníky kateder hudební výchovy na pedagogických fakultách.

Redakční radu tvoří:

- doc. PhDr. Ivana Ašenbrenerová, Ph.D. (PdF UJEP, Ústí nad Labem)
- prof. PhDr. Eleonóra Baranová, CSc. (PedF UMB, Banská Bystrica, SR)
- PhDr. Petra Bělohávková, Ph.D. (PedF UK, Praha)
- Mgr. Ivana Čechová (PedF UK, Praha)
- prof. Belo Felix, PhD. (PdF UMB, Banská Bystrica, SR)
- PaedDr. Jan Holec, Ph.D. (PedF JU, České Budějovice)
- prof. PhDr. Eva Jenčková, CSc. (PdF UHK, Hradec Králové)
- PhDr. Jiřina Jiříčková, Ph.D. (ZUŠ Mladá Boleslav)
- PhDr. Helena Justová (PedF UK, Praha)
- Mgr. Milena Kmentová, Ph.D. (PedF UK, Praha)
- PhDr. Blanka Knopová, CSc. (PdF MU, Brno)
- doc. PhDr. Jiří Kusák, Ph.D. (PdF OU, Ostrava)
- prof. Mgr. art. Irena Medňanská, Ph.D. (FF PU, Prešov, SR)
- prof. PaedDr. Eva Michalová, CSc. (UMB Banská Bystrica, SR)
- prof. PaedDr. Michal Nedělka, Dr. (PedF UK, Praha)
- prof. Mag. Dr. Franz Niermann (Universität für Musik und darstellende Kunst Wien, Rakousko)
- doc. MgA. Jana Palkovská (PedF UK, Praha)
- prof. PhDr. Stanislav Pecháček, PhD. (PedF UK, Praha)
- prof. UŠ dr. hab. Wiesława Aleksandra Sacher (Wydział Pedagogiki i Psychologii, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Polsko)
- prof. Dr. Carola Schormann (Fach Musik, Leuphana Universität Lüneburg, SRN)
- doc. PaedDr. Marie Slavíková, CSc. (PdF ZU, Plzeň)

- doc. PaedDr. Hana Váňová, CSc. (PedF UK, Praha)
- doc. Mgr. Art. PhDr. Jozef Vereš, CSc. (PdF UKF, Nitra, SR)

Redakce časopisu sídlí na adrese: Univerzita Karlova v Praze – Pedagogická fakulta, Vydavatelství, Magdaleny Rettigové 4, 116 39 Praha.

Obrázek 1 Současná podoba obálky časopisu Hudební výchova

4.2 Hudební rozhledy

O časopise Hudební rozhledy jsem nenašla žádnou dostupnou literaturu, proto jsem musela čerpat informace z jejich webových stránek www.hudebnirozhledy.cz. Vydavatelem časopisu Hudební rozhledy je Společnost Hudební rozhledy. Časopis vychází už od roku 1948. Vychází dvanáctkrát do roka a každé jeho číslo má 64 stran. Jeho základní koncepce, v jejímž duchu žádný jiný časopis v České republice nepůsobí, vychází ze snahy informovat prostřednictvím předních českých muzikologů a publicistů co nejširší okruh čtenářů (jak profesionálů, tak i amatérů) o nejvýznamnějších hudebních událostech z oblasti klasiky pořádaných v celé České republice a výběrově i v zahraničí. Roční předplatné stojí 480 Kč a odběratel obdrží 12 vydání časopisu.

Časopis během doby vydávání prošel několika změnami. K nejvýznamnějším patří ty, které byly uskutečněny po roce 2006. Právě v tomto roce byl rozšířen počet stran na šedesát čtyři. Změnila se také grafika – do časopisu bylo zařazeno několik barevných stran. Změnil se také formát časopisu a začalo se tisknout na kvalitnější papír.

Mezi stálé rubriky časopisu Hudební rozhledy patří:

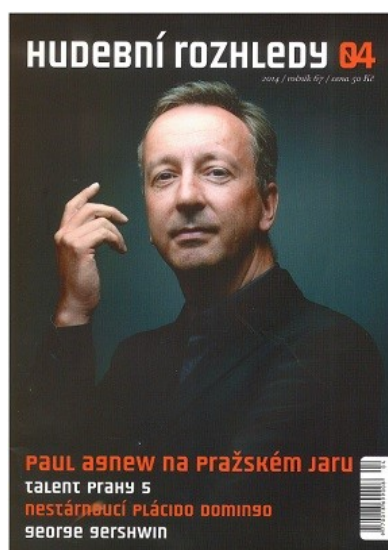
- 1) *Aktuality*
- 2) *Festivaly a koncerty*
- 3) *Hudební klipy*
- 4) *Jubilea*
- 5) *Opera*
- 6) *Pozvánky*
- 7) *Recenze*
- 8) *Rozhovory*
- 9) *Sbormistrovské portréty*
- 10) *Upoutávky*
- 11) *Vzpomínky*
- 12) *Zážitky a propadáky měsíce*
- 13) *Studie, komentáře*
- 14) *Knihy a notoviny*
- 15) *Horizont*
- 16) *Svět hudebních nástrojů*
- 17) *Revue hudebních nosičů*

Šéfredaktorkou časopisu je PhDr. Hana Jarolímková.

Redakční rada je tvořena těmito členy:

- Jan Bařa
- Lucie Dercsényiová
- Roman Dykast
- Jiří Štilec
- Ivan Štraus
- Jan Vičar

Redakce časopisu sídlí na této adrese: Radlická 99, 150 00 Praha 5.

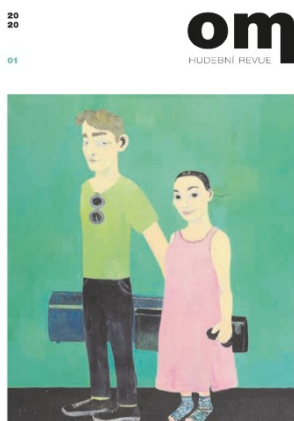

Obrázek 2 Současná podoba obálky časopisu Hudební rozhledy

4.3 Opus Musicum

Ani o časopisu Opus musicum jsem bohužel nenašla napsanou literaturu, proto jsem opět musela čerpat z jeho webových stránek www.opusmusicum.cz. Opus musicum je tradiční hudební revue. Vychází už od roku 1969 v Brně, jednou za dva měsíce. Právě proto patří k jednom z nejstarších hudebních časopisů. Opus Musicum měl představovat alternativu vůči oficiálním Hudebním rozhledům. U zrodu časopisu stála skupina nadšenců a právě jejich energie dokázala z časopisu vytvořit velice solidní periodikum. Název Opus musicum měl naznačit, že nepůjde pouze o periodikum s kulturněkritickým obsahem, ale především o list, který bude vycházet z hudebního díla. Cena časopisu je 70 Kč za jedno číslo.

Časopis publikuje původní muzikologické studie, reflektuje významné fenomény a osobnosti hudební kultury, informuje o dění v oblasti hudebního divadla a koncertního a festivalového života. Je distribuován také do zahraničí, kde je významným nástrojem propagace české hudební kultury.

Obrázek 3 Současná podoba obálky časopisu Opus Musicum

4.4 Hudební věda

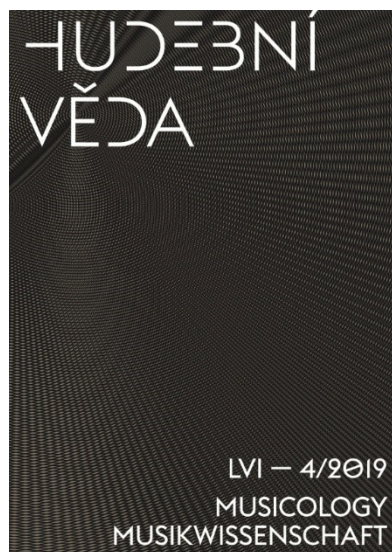
Informace o časopisu Hudební věda jsem čerpala z jejich webových stránek www.hudebniveda.cz. Jedná se o recenzovaný čtvrtletník, který vychází od roku 1964. Od roku 2019 ho vydává Ústav dějin umění Akademie věd České republiky, v.v.i. Cílem časopisu je přinášet odborné články, zprávy z konferencí, dokumenty o hudební kultuře s důrazem na česká témata hudebněvědné a hudebněteoretické problematiky. Časopis si můžeme zakoupit za 80 Kč.

Vedoucím redaktorem je Roman Dykast. Výkonnou redaktorkou je Hana Jarolímková.

Redakční rada je tvořena těmito členy:

- Stanislav Bohadlo / Univerzita Hradec Králové
- Paweł Gancarczyk / Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk
- Dagmar Glüxam / Universität Wien
- Miloš Hons / Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem – Akademie múzických umění v Praze
- Geoffrey Chew / University of London
- Milada Jonášová / Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.
- Václav Kapsa / Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.
- Jiří Kopecký / Univerzita Palackého v Olomouci
- Martin Nedbal / University of Kansas
- Michal Nedělka / Univerzita Karlova
- Zuzana Martináková / Akadémia umení Banská Bystrica – HUAJA Banská Štiavnica
- Aleš Opekar / Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.
- Angela Romagnoli / Università di Pavia
- Lubomír Spurný / Masarykova univerzita v Brně
- Veronika Ševčíková / Ostravská univerzita
- Tomáš Winter / Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

Redakce časopisu sídlí na adrese: Oddělení muzikologie ÚDU AV ČR, v. v. i., Puškinovo náměstí 9, Praha 6 160 00.

Obrázek 4 Současná podoba obálky časopisu Hudební věda

4.5 Harmonie

Stránky časopisu Harmonie nalezneme na www.casopisharmonie.cz, kde jsem také našla veškeré informace o tomto periodiku. V současné době jeden výtisk časopisu stojí 50 Kč a jeho periodicita je jednou měsíčně.

Časopis Harmonie vznikl v roce 1992, ovšem první číslo vyšlo až roku 1993. Jeho vydavatelem je nakladatelství Muzikus. Od začátku byl kladen důraz na rubriku recenzí hudebních nosičů, rozhovory a různé typy článků. Harmonie je podporována Ministerstvem kultury ČR, Nadací Českého hudebního fondu, Nadací Leoše Janáčka a Nadací Bohuslava Martinů.

Harmonie je partnerem řady orchestrů, festivalů, sborů a divadel (Česká filharmonie, Filharmonie Brno, Janáčkova filharmonie Ostrava, Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK, PKF – Prague Philharmonia, Symfonický orchestr Českého rozhlasu, Pražské jaro, Smetanova Litomyšl, Dvořákova Praha, Struny podzimu, Janáčkův máj, Letní slavnosti staré hudby, Lípa Musica, Concentus Moraviae, JazzFest Brno, Pražský filharmonický sbor, Národní divadlo Praha ad.).

V současné době tvoří redakci:

Šéfredaktor:

- PhDr. Luboš Stehlík

Zástupkyně šéfredaktora a editorka portálu:

- Mgr. Michaela Vostřelová

Rubrika jazzu a world music:

- Petr Vidomus

Grafik:

- Lukáš Havlíček

Marketing:

- Michaela Hoppeová

Obrázek 5 Současná podoba obálky časopisu Harmonie

4.6 Aura Musica

Časopis Aura Musica je zaměřen na sborovou tvorbu, hudební teorii a hudební pedagogiku. Vznikl 10.4.2012. Periodikum vychází dvakrát ročně, vědecké studie k recenzování a otištění, stejně jako notové přílohy, jsou přijímány průběžně. Vydává ho Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem. Veškeré informace o periodiku najdeme právě na stránkách této Univerzity. Snaží se odlišovat už od několika existujících titulů. Nechtějí se tedy orientovat pouze na regionální problematiku, ale chtějí otevřít prostor pro širokou oblast hudebně teoretickou, historickou a interpretačně kritickou a především pro aktuální témata a otázky hudební pedagogiky na všech stupních škol, k čemuž přispívá i úzká spolupráce redaktorů a referentů s nově vzniklou Společností pro hudební výchovu ČR.

Dále se Aura Musica snaží o to, aby byla časopisem, který bude i po praktické stránce vycházet vstříc učitelům hudební výchovy. Proto jsou významnou součástí každého čísla notové přílohy.

Do časopisu může své studie publikovat i veřejnost, ovšem musí splňovat určité podmínky. Příspěvky by měly být reprezentativní texty na nosná témata základního a aplikovaného výzkumu v oblasti hudební teorie, hudební pedagogiky a sborového umění. Jsou přijímány v rozsahu 7 normostran textu včetně poznámkového aparátu (notové přílohy, obrázky apod. zvlášť). Texty mohou být česky, slovensky nebo anglicky, anotace a klíčová slova mají být uvedena v češtině a angličtině. Rukopisy jsou posuzovány dvěma recenzenty. Autoři přikládají svůj stručný životopis v rozsahu 5-10 řádků. Studie jsou v recenzním řízení posuzovány dvěma nezávislými oponenty (nejméně jeden z nich není zaměstnancem PF UJEP). Jejich hodnocení a připomínky jsou zaslány autorům studií. Způsoby hodnocení: A) Doporučuji bez výhrad, B) Doporučuji po provedení navrhovaných úprav, C) Nedoporučuji k publikování. Pokud studie není doporučena jedním z recenzentů nemůže být publikována.

Redakční rada časopisu je tvořena těmito členy:

Hudební teorie:

- doc. PhDr. Roman Dykast, CSc. (Hudební akademie múzických umění, Praha, Česká republika)
- prof. PaedDr. Jiří Holubec Ph.D. (Pedagogická fakulta UJEP, Ústí nad Labem, Česká republika)
- prof. PaedDr. Miloš Hons Ph.D. (Pedagogická fakulta UJEP, Ústí nad Labem, Česká republika)

- prof. PhDr. Zuzana Martináková Ph.D. (HUAJA, Banská Štiavnica, Slovensko)
- prof. PhDr. Michal Nedělka, Dr. (Pedagogická fakulta UK, Česká republika)
- prof. MgA. Vladimír Tichý, CSc. (Hudební akademie múzických umění, Praha, Česká republika)

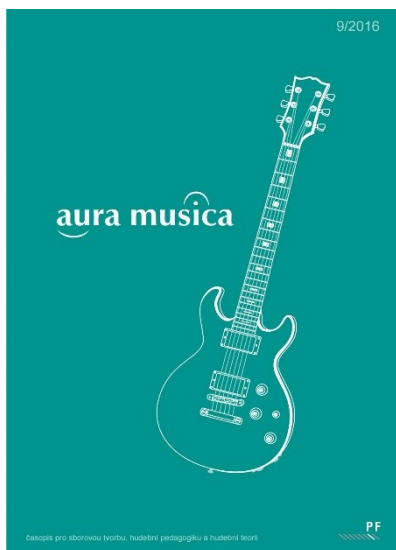
Sborová tvorba:

- prof. Dr. Dion Buhagiar (University of Malta, Malta)
- PhDr. Luboš Hána, Ph.D. (Pedagogická fakulta UJEP Ústí nad Labem, Česká republika)
- prof. PaedDr. Jiří Kolář (Pedagogická fakulta UK, Česká republika)
- MgA. Michal Vajda (Masarykova univerzita, Brno)
- doc. PaedDr. Zdeněk Vimr (Západočeská univerzita Plzeň, Česká republika)

Hudební pedagogika:

- prof. Donna Anderson (State University of New York, College Cortland, USA)
- doc. PhDr. Ivana Ašenbrenerová, Ph.D. (Pedagogická fakulta UJEP, Ústí nad Labem, Česká Repub.)
- Dr. Jan Prchal (ZŠ a ZUŠ Jabloňová, Liberec, Česká republika)
- doc. Larisa Vysockaya, kandidátka filozofických věd (VGGU Vladimír, Rusko)
- doc. PhDr. Jiří Škoda, Ph.D. (Pedagogická fakulta UJEP, Ústí nad Labem, Česká republika)
- prof. Dr. Wolfgang Mastnak (Hochschule fur Tanz und Musik, Mnichov, Německo)
- prof. Agata Suguru (Japan Electronic Keyboard Society, Japonsko)
- Dr. Barbara Sicher-Kafol (University of Ljubljana, Slovinsko)

Redakce časopisu sídlí na adrese: PF UJEP, katedra hudební výchovy,
České mládeže 8, 400 96 Ústí nad Labem

Obrázek 6 Současná podoba obálky časopisu *Aura Musica*

4.7 Cantus

Časopis *Cantus* se věnuje sborovému umění. Nejvíce informací jsem našla na stránkách ceskesbory.cz/cantus/index.php. *Cantus* vydává Unie českých pěveckých sborů za podpory Ministerstva kultury ČR, Nadace Františka Augustina Urbánka a Nadace Český hudební fond. Cena jednoho čísla je 65 Kč.

Vychází každé tři měsíce a přináší desítky článků v následujících rubrikách:

- 1) *Osobnosti a soubory* – rozhovor s významnou osobností české kultury, články o pěveckých sborech, portréty osobností sborového života
- 2) *Festivaly a soutěže* - reportáže a postřehy z tuzemských i zahraničních festivalů a soutěží ve sborovém zpěvu
- 3) *Sborová tvorba* – významné skladatele a jejich sborové dílo představuje Stanislav Pecháček
- 4) *Sbory seniorů* – zprávy o aktivitách sborů vyššího věkového průměru
- 5) *Napsali nám* – tuto rubriku tvoří čtenáři, píší o svých zážitcích se zpíváním
- 6) *Informatorium* – rubrika o zajímavých projektech u nás i v zahraničí, úspěchy českých sborů, praktické informace
- 7) *Notová příloha* – v každém čísle je jedna až dvě sborové skladby soudobých autorů, různá obtížnost, různá obsazení

Redakční rada je tvořena těmito členy:

Předseda:

- Jan Mičoch

Redakce:

- Vít Aschenbrenner
- Jan Malý
- Roman Michálek
- Jan Pirner
- Pavel Režný

Stálí spolupracovníci:

- Mgr. Vít Aschenbrenner, Ph.D., člen předsednictva HV UČPS
- Mgr. Hana Bezděková, rubrika Moderní sborová tvorba
- Mgr. Vladimír Maňas, Ph.D., rubrika Duchovní hudba
- prof. PhDr. Stanislav Pecháček, rubrika Sborová tvorba

Sazba, grafika:

- Studio Kubů

Redakce sídlí na adrese: Masarykovo nábřeží 16, 110 00 Praha 1.

Obrázek 7 Současná podoba obálky časopisu Cantus

4.8 Pianissimo

Informace o časopisu jsem čerpala z jejich internetových stránek www.pianissimo.cz. Tento časopis vznikl v roce 2013. Jedná se o klavírní časopis. Vznikl v Metodickém centru Katedry klavírní interpretace Hudební fakulty Janáčkovy akademie múzických umění v Brně.

Informuje o zajímavostech z oblasti klavírní hry – publikuje úspěšné práce posluchačů katedry a Metodického centra, obsahuje informace o dění na katedře i v MC – informuje o pomůckách do výuky, o koncertech, soutěžích, přehlídkách, kurzech, masterclasssech, dále obsahuje články o improvizaci, zajímavých klavírních skladbách, rozhovory aj.

Vzhledem ke stále narůstajícímu počtu článků byly vytvořeny internetové stránky časopisu, kde je možné publikovat i články, které do Pianissima z prostorových nebo jiných důvodů nejsou zařazeny. Stránky slouží především posluchačům KKI a MC HF JAMU k doplnění jejich studia, ale také široké veřejnosti k nahlédnutí a získání přehledu o aktivitách a zajímavých akcích na KKI HF JAMU a na dalších spolupracujících hudebních školách a institucích.

Obrázek 8 Současná podoba obálky časopisu *Pianissimo*

4.9 Rock & Pop

Rock&Pop je český hudební časopis, který se věnuje převážně rockové a popové hudbě. Informace o časopisu jsem našla na jejich internetové stránce www.rockandpop.cz. Jeho první číslo vyšlo už v květnu roku 1990. Prvním šéfredaktorem tohoto periodika byl Jiří Černý, kterého v roce 1992 vystřídal Vojtěch Lindaur. Poté byl šéfredaktorem Ivan Ivanov, kterého v roce 2014 vystřídal opět Vojtěch Lindaur. Ivan Ivanov soustředil okolo sebe výrazné osoby, které do magazínu přispívaly již v 90. letech, a průběžně redakci doplňoval nováčky, kteří přinášeli nové nápady a impulzy. V roce 1991 byla na titulní straně časopisu fotka Phila Collinse, který byl z časopisu tak nadšený, že časopisu dokonce poslal finanční příspěvek. V roce 2015 časopis kvůli sporům s vydavatelem opustila část redakce a pod Lindaurovým vedením založila nový magazín Rock & All.

Časopis vychází jednou za měsíc a stále je velice populární. Cena jednoho čísla je 98 Kč.

V současné době je redakce tvořena těmito členy:

Šéfredaktor:

- Martina Jablanovská

Redakce:

- Michael Kyselka
- Jan Martinek
- Zdeněk Hejduk
- Dominika Mňuková
- Jan Kubát
- Roman Zahrádka
- Andy Blackhawks
- Tom Martin
- Milan Slezák
- Jaroslav Špulák
- Barbora Turková
- Šárka Blahoňovská

- Jiří Štraub
- Pavla Hartmanová
- Jiří Komárek

Redakce sídlí na adrese: Redakce Rock & Pop, Ondříčkova 503/29, 130 00 Praha 3.

Obrázek 9 Současná podoba obálky časopisu Rock a Pop

5 Další hudební periodika

Do této kapitoly jsem zařadila hudební periodika, která u nás také stále vychází, ale nenašla jsem o nich moc informací. Konkrétně jde o periodika: Musicalia, Psalterium, Časopis pro ZUŠ a Music News from Prague.

5.1 Musicalia

Časopis je zaměřen na sbírky a činnost Českého muzea hudby, které představuje v odborných statích s bohatou obrazovou dokumentací. Původní příspěvky jsou recenzované. Hudebně-vědná témata jsou doplněna mezioborovými souvislostmi. Periodicita časopisu je dvakrát ročně.

Obrázek 10 Současná podoba časopisu *Musicalia*

5.2 Časopis pro ZUŠ

Toto periodikum je určeno pro ředitele, učitele, rodiče i žáky základních uměleckých škol. Vychází jednou měsíčně. Má své webové stránky (www.prozus.cz). Na těchto stránkách si můžeme přečíst stará čísla z let 2014, 2015 a 2016. Redakce časopisu je závislá na dobrovolných přispěvcích, proto hned na úvodní stránce nalezneme jejich číslo účtu a prosbu o pomoc.

Obrázek 11 Obálka Časopisu pro ZUŠ

5.3 Music news from Prague

Tento časopis, jak už napovídá název, je psán anglicky. Informuje čtenáře o hudebním dění v České republice.

5.4 Psalterium

Psalterium je zpravodaj pro duchovní hudbu. Je vydáván Společností pro duchovní hudbu. Poprvé vyšel v roce 2006 a vychází 6x ročně. Na jejich stránkách www.zpravodaj.sdh.cz najdeme čísla od roku 2006 do roku 2015 dostupná ve formátu PDF. Číslo časopisu má většinou 15 stran.

Redakční rada je tvořena těmito členy:

- Jaroslav Eliáš
- Milena Holomková

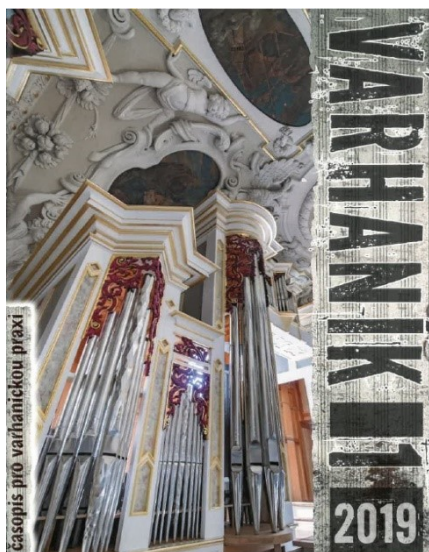
- Evžen Kindler
- Libor Mathauser
- Rastislav Podpera
- Tomáš Slavický

Obrázek 12 Obálka časopisu Psalterium z roku 2018

5.5 Varhaník

Tento časopis se věnuje varhanické praxi. Obsahuje rozhovory s varhanními mistry, informace o zajímavých varhanách, skladatelích varhanní hudby. Časopis je doplněný notovými přílohami. Vychází 4x ročně, roční předplatné časopisu stojí 300 Kč.

Obrázek 13 Současná podoba obálky časopisu Varhaník

6 Hudební weby a digitální časopisy

V současné době se weby a digitální časopisy stávají více a více důležité. Žijeme v době, kdy neustále roste popularita technologií a lidé oceňují elektronické zdroje, kdy si vše můžou najít z pohodlí domova. V následující kapitole je stručný výčet důležitých hudebních internetových adres.

6.1 Musicserver

Tento server se zaměřuje na populární hudbu. Najdeme ho na stránkách www.musicserver.cz. Když jsem tyto stránky procházela, našla jsem opravdu mnoho článků a všimla jsem si, že se nezaměřují pouze na jeden žánr, ale snaží se obsáhnout snad všechny žánry populární hudby. Musicserver provozuje firma IMEG. Na stránkách jsem našla, že jejich redakce je tvořena více jak třiceti členy. Šéfredaktorem je v současné době Jan Baloušek.

Sídlí na této adrese: Sokolovská 7, Svobodné Heřmanice, PSČ 793 12.

6.2 Headliner

Headliner je digitální hudební časopis, dostupný na stránkách www.casopis.headliner.cz, který vychází už od roku 2014. Vychází jednou za měsíc. Časopis byl založen hudebním publicistou Jaroslavem Konášem a vydavatelem Danielem Stejskalem. Články jsou velice rozmanité, obsahují informace o novinkách, různé rozhovory, recenze aj.

Redakce je tvořena těmito členy:

Vydavatel:

- Dany Stejskal

Otec zakladatel:

- Jarda Konáš

Šéfredaktor:

- Honza Vedral

Zástupce šéfredaktora:

- Kay Buriánek

Redaktoři:

- Šárka Hellerová
- Antonín Kocábek
- Václav Trávníček
- Michael Švarc
- Iva Boková
- Lucie Drugdová
- Veronika Onděčková
- Vojta Tkáč

Sídlí na této adrese: Křížíkova 71, Praha 8, Karlín, PSČ 186 00

6.3 Refresher

Web Refresher si klade za cíl budovat moderní generaci s otevřenou myslí, která nevnímá svět černobíle. Najdeme ho na stránkách www.refresher.cz. Zaměřuje se na hip hop, pop a elektronickou hudbu. Tento web se nezabývá pouze hudbou, píše také například o technice a filmech. Přímo na jejich stránkách jsem se dočetla, že web navštíví měsíčně cca 5 693 000 lidí.

Mají sídlo jak v České republice, tak na Slovensku a to konkrétně na adresách: Kamenická 673/5, Holešovice, 170 00 Praha 7 a Prievozská 14, 821 09 Bratislava.

6.4 Muziku

Webové stránky www.muzikus.cz patří mezi přední hudební internetové portály v České republice. Na stránkách jsem našla údaje z roku 2017, kdy se jeho návštěvnost pohybovala okolo 80 000 návštěvníků měsíčně. Přináší komplexní a ověřené informace z hudebního světa včetně informací o připravovaných albových titulech a koncertních vystoupeních, reportáže a fotogalerie z akcí, profily hudebních objevů i populárních interpretů, rozšířené festivalové zpravodajství v průběhu celého roku, ale i sekce orientované na aktivní muzikanty a příznivce klasické hudby. Prostřednictvím čtenářských profilů a blogů jsou do obsahu portálu aktivně zapojeni také sami jeho návštěvníci. Najdeme zde například rubriky: Aktuálně, Pro muzikanty, Kapely, Koncerty, Festivaly, Klasická hudba, Jazz, Hudební adresář, Eshop, Info a dál pokračují: Bazar, Soutěže, MPE, Výročí, Blogy, Fotogalerie, E-knihy, Časopis Muzikus, E-muzikus, Časopis Harmonie, E-Harmonie a Rock.

6.5 Folk-time

Časopis Folk-time patří k těm časopisům, které mají pouze internetovou podobu. Poskytuje informace hlavně o nové folkové hudbě. Když jsem procházela tento časopis, tak jsem zjistila, že k nalezení je tam opravdu mnoho. Můžeme si přečíst různé rozhovory, recenze desek, reportáže, nebo fotoreportáže z folkových akcí aj.

Redakční rada je tvořena těmito členy:

- Olina Nováková (Harfelová)
- Tomáš Hrubý
- Miloš Keller
- Milan Plch
- Tomáš Pohl
- Vít Urban
- Jana Tippmanová
- Brigita Vidimská

6.6 Jazzport

Tento webový portál je dostupný na stránkách www.jazzport.cz. Funguje na českém internetu už od roku 2004. Poskytuje čtenářům informace o jazzové hudbě. Píše o nově vydaných albech, jazzových soutěžích, chystaných koncertech, dále zde najdeme mnoho rozhovorů s umělci aj. Najdeme zde informace nejen o jazzu v České republice, ale v celém světě.

6.7 Musicologica

Tento internetový časopis najdeme na stránkách www.musicologica.cz. Jedná se o časopis Ústavu hudební vědy Filozofické fakulty Masarykovy univerzity. Byl založen v roce 2012. Jeho náplní jsou studie, recenze, fejetony, eseje a rozhovory týkající se kulturního dění zaměřeného na město Brno. Jeho periodicita je jednou měsíčně.

7 Výzkum znalosti a užívání hudebních periodik

7.1 Cíl výzkumného šetření

Cílem výzkumného šetření je zjistit, zda učitelé hudební výchovy znají hudební periodika, jaká to konkrétně jsou a jestli je někdy nějak využili ve svých hodinách. Dále mě zajímalo, jestli má jejich cena vliv na skutečnost, že je o ně mezi učiteli tak malý zájem, a jak by je zpopularizovali. Stanovila jsem si následující pracovní hypotézy.

Pracovní hypotézy:

- 1) Učitelé hudební výchovy povětšinou hudební periodika nečtou.
- 2) Nejznámějším hudebním časopisem je v České republice Hudební výchova.
- 3) Nižší cena časopisů by vyvolala mezi učiteli větší zájem o jejich čtení.
- 4) Během studií se o časopisech mluví, ale i přesto o ně učitelé nevykazují zájem.

7.2 Použité metody

Pro zjišťování potřebných údajů jsem zvolila metodu dotazníku. Dotazník je podle mého názoru vhodný k hromadnému získávání informací. Velice přesně zachycuje informace a získaná data se snadno zpracovávají. Výzkum byl realizován v období od 1.12.2019 do 15.2.2020. Cílovou skupinu tvořili hudební pedagogové ze základních škol, gymnázií, středních odborných škol. Respondentům byly kladeny tyto dotazy:

- 1) Jaká znáte česká hudební periodika?
- 2) Čtete nějaká hudební periodika?
- 3) Pokud jste čtenářem nějakého hudebního časopisu, využili jste někdy poznatky z nich ve Vašich hodinách hudební výchovy?
- 4) Odebírá Vaše škola nějaký hudební časopis?
- 5) Slyšeli jste o hudebních časopisech od vyučujících, když jste studovali?
- 6) Měli byste o hudební periodika zájem, pokud by byla levnější, nebo dokonce zadarmo?
- 7) Čím by se podle Vašeho názoru dala zvýšit popularita českých hudebních periodik?

Celé znění dotazníku je uvedeno v Příloze č. 1.

Zajistit výzkumný vzorek bylo poměrně obtížné. Sama jsem obcházela základní školy a gymnázia ve svém okolí, vyhledala jsem v nich učitele hudební výchovy a ti mi pak následně

dotazník vyplnili. Při zjišťování výzkumného vzorku mi velice pomohli sociální sítě. Odkaz na dotazník jsem sdílela do skupin pedagogických fakult, sdružení učitelů hudební výchovy. Celkem se mi podařilo získat 105 respondentů, což už je podle mého názoru reprezentativní vzorek.

7.3 Vyhodnocení výsledků výzkumu

1. Jaká znáte česká hudební periodika

Tato otázka byla otevřená. Respondenti měli napsat odpověď vlastními slovy. V dotazníku se objevily tyto odpovědi.

Žádná periodika neznám	50x
Hudební výchova	31x
Harmonie	10x
Hudební rozhledy	7x
Muzikus	5x
Rock a Pop	4x
Opus musicum	3x
Melodie	3x
Opera Plus	3x
Musica sacra	3x
Cantus	2x
Rockový magazín Spark	2x
AutORin	1x
Musicologica	1x
Musica viva	1x
Naše dechovka	1x
Frontman	1x

Ze zjištěných údajů vyplývá, že 47,6 % respondentů, což odpovídá 50 respondentům, nezná vůbec žádné české hudební periodikum. Mezi periodika, která se v odpovědích objevila, nejčastěji patří Hudební výchova, Harmonie a Hudební rozhledy. Ověřila jsem si, že když už nějaký hudební časopis znají, tak nejvíce se v odpovědích vyskytla Hudební výchova (31x). Tím se mi potvrdila má druhá pracovní hypotéza, že nejvýznamnějším časopisem je pravděpodobně právě Hudební výchova.

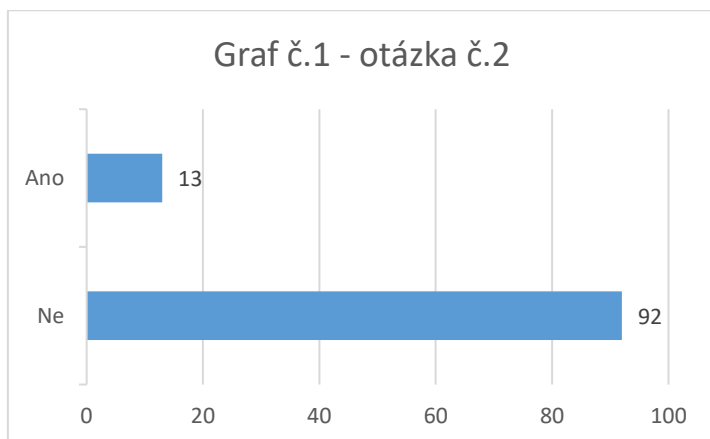
Dále mě zajímalo, kolik procent respondentů z těch, kteří znali aspoň nějaký hudební časopis, zná více než jedno hudební periodikum a kolik procent pouze jedno.

Znalost jednoho periodika	30x
Znalost více než jednoho periodika	25x

Ze získaných odpovědí můžeme snadno zjistit, že 54 % z nich zná pouze jeden hudební časopis a 46 % z nich zná více než jeden časopis.

2. Čtete nějaká hudební periodika

Uzavřená otázka, kdy respondenti odpovídali ano, nebo ne.

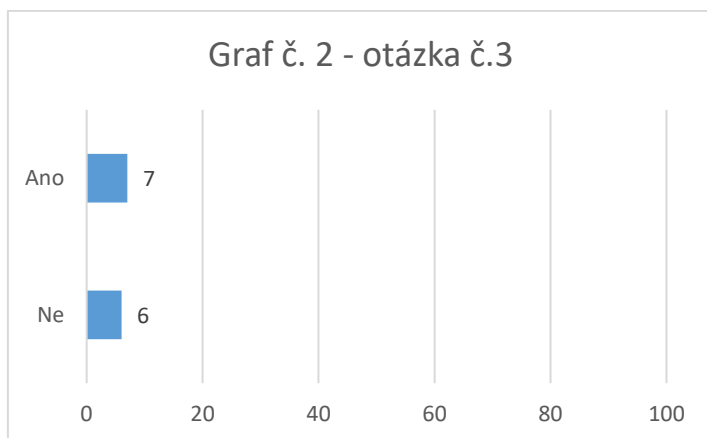

Ne	88 %
Ano	12 %

V této otázce se mi potvrdila má první hypotéza. Ze zjištěných údajů vyplývá, že 88 % respondentů nečte žádné hudební periodikum. Pouhých 12 % respondentů uvedlo, že čte nějaký hudební časopis.

3. Pokud jste čtenářem některého hudebního časopisu, využili jste někdy poznatky z nich ve Vašich hodinách hudební výchovy?

Tato otázka byla určena pouze pro čtenáře nějakého hudebního periodika, byla tedy nepovinná.

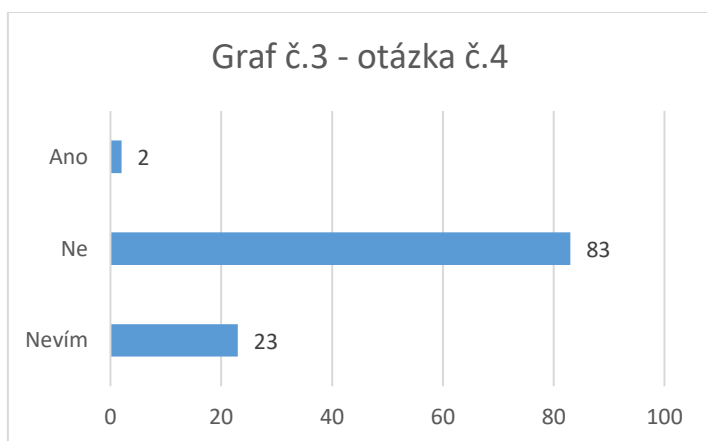

Ano	54 %
Ne	46 %

Zjistila jsem, že 54 % čtenářů hudebních časopisů nějakým způsobem využily poznatky z nich ve svých hodinách hudební výchovy, 46 % respondentů pak poznatky v hodinách nevyužilo.

4. Odebírá Vaše škola nějaký hudební časopis?

Další otázka se týká odběru časopisů školou. Otázka byla uzavřená a respondenti odpovídali ano, ne, nebo nevím.

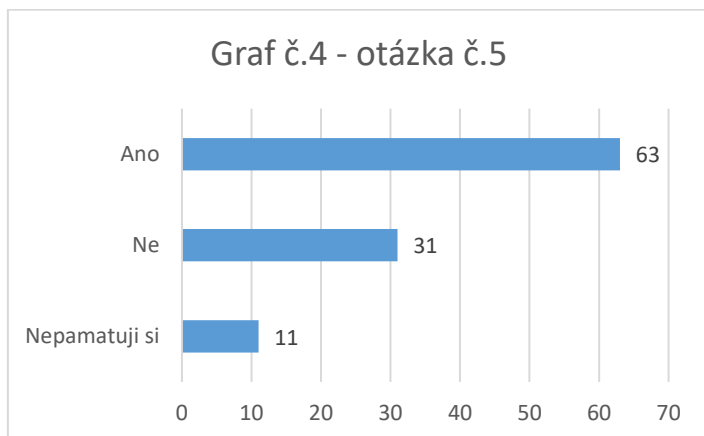

Ano	2 %
Ne	76 %
Nevím	22 %

Ze zjištěných údajů vyplývá, že 76 % škol neodebírá žádné hudební periodikum, 22 % respondentů dokonce ani neví, zda škola nějaké odebírá, to sice ještě neznamená, že škola nic neodebírá, ale pouhá 2% respondentů si bylo jistých, že jejich škola nějaké časopisy odebírá.

5. Slyšeli jste o hudebních časopisech od vyučujících, když jste studovali?

Další otázka má zjistit, zda respondenti vůbec slyšeli o hudebních časopisech v dobách jejich studia. Otázka byla uzavřená a respondenti mohli odpovědět ano, ne, nepamatují si.

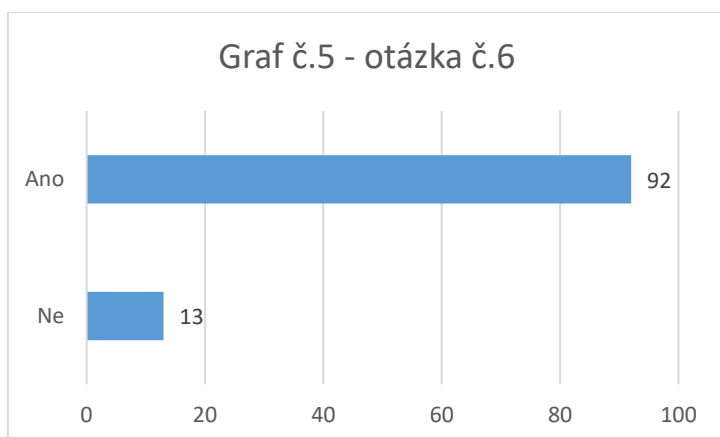

Ano	60 %
Ne	30 %
Nepamatují si	10 %

Z uvedených odpovědí 60 % respondentů o hudebních časopisech slyšelo, když studovali, 30% o hudebních časopisech ve škole neslyšelo a 10 % si nepamatuje, zda o nich slyšeli. V této otázce se mi ověřila má pracovní hypotéza č. 4, z výsledků je patrné, že povětšinou se na školách o časopisech mluví.

6. Měli byste o hudební periodika zájem, pokud by byla levnější, nebo dokonce zdarma?

Následující otázka měla zjistit, zda by popularitu hudebních časopisů zvýšilo to, když by se zlevnily. Otázka byla uzavřená a respondenti odpovídali ano, ne.

Ano	88 %
Ne	12 %

V této otázce se naprosto jasně potvrdila pracovní hypotéza č. 3. Z odpovědí respondentů vyplývá, že celých 88 % by mělo o časopisy větší zájem, když by byla jejich cena nižší. Pouhých 12 % by o ně i přesto zájem nemělo.

7. Čím by se podle Vašeho názoru dala zvýšit popularita českých hudebních periodik?

V této otázce jsem chtěla dát respondentům prostor, aby napsali svůj vlastní názor, jak by se dala zvýšit popularita časopisů. Otázka byla otevřená.

Snížit cenu	35x
Lépe je propagovat, lepší reklama	33x
Zpřístupnit je on-line	5x
Zajímavější články, témata, více praktických rad do výuky	5x
Zlepšit jejich dostupnost – v běžných knihovnách, možnost distančního půjčení	4x
Více o nich mluvit na VŠ	3x
Vzorky do škol	3x

Bohužel mnoho respondentů napsalo, že neví, nicméně zbylí respondenti se ve svých odpovědích shodovali. Mezi nejčastější odpovědi patří snížit jejich cenu, zlepšit jejich propagaci a reklamu a zpřístupnit je on-line.

7.4 Závěr výzkumného šetření

Výsledky výzkumného šetření lze považovat za poměrně reprezentativní. Všechny mé předem stanovené pracovní hypotézy se mi potvrdily. Zároveň z výzkumu vyplynula poměrně překvapivá zjištění, a to sice, že celých 88 % respondentů nečte vůbec žádné hudební periodikum a pouhých 12 % ano. Také pro mě bylo zajímavé zjištění, že 76 % škol neodebírá žádné hudební periodikum, osobně bych čekala, že školy budou mít větší zájem a budou je učitelům poskytovat. Podle mých očekávání se potvrdilo, že 88 % respondentů by mělo o periodika zájem, pokud by byla levnější. V sedmé otázce respondenti napsali mnoho svých názorů, jak zvýšit popularitu těchto časopisů, nejčastější doporučení se týkaly jejich ceny, zlepšení jejich reklamy a jejich lepší dostupnosti. Myslím si, že tyto postřehy by mohly být užitečné a bylo by vhodné vzít je v úvahu a časopisy by se tak mohly stát populárnějšími.

8 Závěr

V předložené bakalářské práci jsem se zaměřila na hudební časopisy v České republice. Cílem bylo prozkoumat, jaká je u nás tradice těchto periodik, stručně zmapovat jejich historii a poté se zaměřit na to, jakými tématy se zabývají, jaká je jejich periodicita a shromáždit o nich co nejvíce informací. Bylo velice zajímavé na tomto tématu pracovat, věřím, že se mi to bude v mé nadcházející praxi hodit, a už to je velkým přínosem této práce. Zároveň jsem měla možnost výzkumného šetření a díky tomu jsem mohla zjistit, jaké je u učitelů hudební výchovy o časopisech povědomí, jaké jsou nejvýznamnější a jestli poznatky z nich využívají nějakým způsobem ve svých vlastních hodinách.

Nabídka hudebních periodik v České republice je velice bohatá. Zjistila jsem, že témata v časopisech jsou velice pestrá, narazíme zde na témata, jako jsou recenze koncertů, rozhovory, notové materiály až po články, které se snaží učitelům poskytovat nějaké rady a nápady do hodin. Domnívám se ale, že v dnešní době se časopisy stávají méně populárními a učitelé spíše hledají inspiraci na internetu. Nicméně zastávám názor, že časopisy mohou posloužit jako velice hodnotný pramen pro studium hudební výchovy a pro učitele to může být užitečný didaktický materiál.

Na základě vypracování této bakalářské práce jsem zjistila spoustu zajímavých informací, které využiji nejen pro své osobní účely, ale i pro svou budoucí praxi. Tato bakalářská práce by mohla sloužit každému, kdo studuje hudební výchovu, a chce se alespoň stručně seznámit s hudebními periodiky. Zároveň si také myslím, že práce by mohla být přínosná pro ty, kdo pracují v redakcích časopisů. Vyskytlo se zde několik názorů hudebních pedagogů, jak by se měla zvýšit jejich popularita a za jakých okolností by je četli.

Zřejmě se již nikdy nevrátí doba, kdy by časopisy byly primárním zdrojem pro učitele. V dnešní době, kdy se tak rychle rozvíjí technologie a vše si můžeme najít z pohodlí domova na internetu, je opravdu těžké navrátit se k „papírovým“ zdrojům. Stále ale podle mého názoru časopisy zůstávají velice kvalitním pramenem a studenti a učitelé by se neměli spoléhat pouze na internetové zdroje. Ochuzují tak pouze sami sebe.

Seznam literatury a použitých zdrojů

Literatura:

DRAGOUNOVÁ, Michala. Časopis Hudební výchova – historie a současnost. Plzeň, 2012. Bakalářská práce. Západočeská Univerzita v Plzni, pedagogická fakulta.

FUKAČ, Jiří, Vyskočil Jiří. Slovník české hudební kultury. Praha: Supraphon. 1997. str. 115. ISBN 80-7058-462-9

PETŘÍK, Ondřej. Hudebně-pedagogické texty na stránkách Dalibora. Olomouc, 2013. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci, pedagogická fakulta.

SVOBODOVÁ, M.: Hudební periodika v Čechách a na Moravě 1796-1970, Olomouc 1971.

VÁŇOVÁ, Hana a Jiří SKOPAL. Metodologie a logika výzkumu v hudební pedagogice. 3., aktualizované vydání. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2017. ISBN 978-80-246-3621-4.

Internetové zdroje:

www.pedf.cuni.cz/hudebnivychova/

www.hudebnirozhledy.cz

www.opusmusicum.cz

www.hudebniveda.cz

www.casopisharmonie.cz

www.pf.ujep.cz/cs/katedra-hudebni-vychovy-casopis-aura-musica

www.ceskesbory.cz/cantus/index.php

www.pianissimo.cz

www.rockandpop.cz

www.prozus.cz

www.zpravodaj.sdh.cz

www.musicserver.cz

www.casopis.headliner.cz

www.muzikus.cz

www.refresher.cz

www.folktime.cz

www.musicologica.cz

www.jazzport.cz

Seznam příloh

Příloha č. 1: Dotazník k praktické části

Dobrý den,

jsem studentka 3. ročníku Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, obor Český jazyk-hudební výchova. V současné době pracuji na své bakalářské práci, která se zabývá tím, zda učitelé hudební výchovy znají hudební periodika a zda je nějakým způsobem využívají při svých hodinách. Tímto bych chtěla poprosit učitele hudební výchovy na základních školách, gymnáziích a středních odborných školách o vyplnění mého dotazníku. Dotazník je anonymní a dobrovolný. Získaná data budou využita pro účely mé bakalářské práce.

Předem Vám děkuji za Váš čas a ochotu k vyplnění.

Eliška Veselá

- 1) Jaká znáte česká hudební periodika?
- 2) Čtete nějaká hudební periodika?
 - a) Ano
 - b) Ne
- 3) Pokud jste čtenářem některého hudebního časopisu, využili jste někdy poznatky z nich ve Vašich hodinách hudební výchovy?
 - a) Ano
 - b) Ne
- 4) Odebírá Vaše škola nějaký hudební časopis?
 - a) Ano
 - b) Ne
 - c) Nevím
- 5) Slyšeli jste o hudebních časopisech od vyučujících, když jste studovali?
 - a) Ano
 - b) Ne
 - c) Nepamatuji si
- 6) Měli byste o hudební periodika zájem, pokud by byla levnější, nebo dokonce zdarma?
 - a) Ano
 - b) Ne
- 7) Čím by se podle Vašeho názoru dala zvýšit popularita hudebních periodik?